

World Press Photo

Fotókiállítás a Néprajzi Múzeumban vagy az interneten

Kompetenciaterület:

Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

8. évfolyam

Programcsomag:

Polgár a demokráciában

A modul szerzője: Baracs Nóra

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	13-14 évesek
Ajánlott időkeret	3 × 45 perc
A modul közvetlen célja	A világ legjobb sajtófotóinak bemutatásán keresztül felvillantani a tanulók előtt az embert körülvevő szépségeket és szörnyűségeket, s közben arra ösztönözni őket, hogy alakítsanak ki személyes véleményt a látottakkal kapcsolatban.
A modul témái, tartalma	Témák: Társadalmi nyilvánosság – információáramlás, média; életmód – művészetek; globalizáció – világproblémák Tartalom: A World Press Photo kiállítás és magyarországi helyszíne, a Néprajzi Múzeum. A kiállítás képei, a kritikák és a látogatók gondolatai. A sajtófotó funkciói és jellemzői. A fotós felelőssége. Valóságos vagy virtuális tárlatlátogatás. Plakátkészítés.
Megelőző tapasztalat	A jelen történéseit bemutató híradóképek
Ajánlott továbbhaladási irány	Saját fotók készítése és bemutatása
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Szociális kompetenciákhoz kapcsolódó kognitív készségek: kritikai gondolkodás, kreativitás, nyitottság Társas kompetenciák: véleményalkotás, vitakészség
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Művészetek; Ember és társadalom Tantárgyakhoz: rajz; társadalomismeret Modulokhoz: Vándorút a fényben (szka208_35)
Támogató rendszer	World Press Photo honlapja: www.worldpressphoto.nl

Módszertani ajánlás

A foglalkozás összesen három tanórát igényel, és ezen belül kétféle megvalósítási lehetőséget kínál fel. Az első óra mindenki számára azonos. A második és harmadik órát azonban vagy arra használja fel az osztály, hogy ellátogat a Néprajzi Múzeumba, és megnézi a World Press Photo kiállítást, vagy pedig arra, hogy az internet segítségével ismerkedik meg az idejével és a korábbi nyertes sajtófotókkal, majd egy alkotó folyamat keretében feldolgozza az élményeit.

Ez utóbbi esetben – mivel angol nyelvű internetes anyagokkal kell dolgoznunk – fontos, hogy ha mi magunk nem beszélünk elég jól angolul, akkor a második tanórán legyen velünk valaki, aki le tudja fordítani a képekhez tartozó információkat. Ez lehet egy tanuló, vagy egy segítségül hívott kolléga is.

Mivel olyan képeket akarunk bemutatni, amelyeket a szerzői jog véd, azokat nem másolhatjuk le szabadon az internetről. Ugyanakkor azonban számolnunk kell azzal, hogy az internetre épülő órákat könnyen zavarhatják meg nem várt technikai nehézségek. Ezért a közvetlen tanórai internethasználat helyett érdemes azt az utat választanunk, hogy a kívánt weboldalt előzetesen letöltjük a tanteremben lévő számítógépre, vagy kiírjuk egy CD-re, amiben bizonyára kérhetünk segítséget az iskola egyik informatikusától. Ebben az off-line formában már várhatóan zavartalanul fel tudjuk majd használni a kívánt sajtófotókat.

A modul leírásában javasolt első változat, amikor a Néprajzi Múzeumban tekintik meg a tanulók az aktuális kiállítást nyilván csak abban az esetben valósulhat meg, ha ez a tervezett foglalkozás időpontjában éppen látható. Ha erre mód van, érdemes a feldolgozást eleve úgy időzíteni, hogy a látogatásra lehetőség legyen.

A tanári mellékletben olvasható diákreflexió bizonyítja, hogy a fiatalok nem feltétlenül azt jelzik vissza, amire számítunk. Nem azon lepődnek meg, illetve szörnyednek el, nem azért lelkesednek, amire a tanár előre gondol. Nagyon fontos, hogy a tanár olyan bizalomteli és értékelésmentes légkört teremtsen, amiben a diákok nyíltan elmondhatják benyomásaikat, véleményüket, mert csak így van lehetőség érdemi dialógust folytatni velük.

A mellékletben található konkrét példák a 2005-ös év sajtófotóit tartalmazzák. Az ezekhez javasolt gyakorlati megoldások számos hasznosítható ötletet adnak. Célszerű azonban az éppen aktuális gyűjteményből válogatni, hiszen a jelenkori problematikára történő reflektálásra csak így adódhat lehetőség. A legfrissebb sajtófotók folyamatosan felkerülnek az internetes honlapra (www.worldpressphoto.nl).

Azok számára, akik nem látogatnak el a múzeumba, a harmadik tanóra a plakátkészítésé. A diákok annak megfelelően alkotnak csoportokat, hogy ki milyen technikával szeretne dolgozni. Olyan lehetőségeket érdemes felajánlani nekik, amelyek gyakorlása éppen beleillik a tantervünkbe – hiszen plakátot egyaránt jól lehet készíteni például ceruza, zsírkréta vagy porpasztell felhasználásával, temperával, akvarellal vagy tussal, de a montázs és a kollázs technikájával is.

Az alkotási folyamat értékelésekor legyünk tekintettel a tanulók eltérő kezűgyességére. Az ötletességről, a kreativitásról adjunk pozitív visszajelzéseket, és a tanulókat is erre biztassuk, amikor véleményt alkotnak társaik munkájáról.

A modul mellékletei

Tanári segédletek

P1 – Játékszabály (az Activity játék leírása)

P2 – Kivetíthető képek (a Néprajzi Múzeumról és a kiállítási helyszínről)

P3 – Megoldókulcs a D4 és D5 mellékletekkel végzendő csoportos feladat értékeléséhez

P4 – Kivetíthető képek (megegyeznek a D4 melléklet papír képeivel)

P5 – Egy diák gondolatai a 2005. évi kiállítás képeiről

P6 – Kivetíthető kép (a 2004. évi kiállítás fődíjas képe)

P7 – Részlet a P6 képhez kapcsolódó egyik ismertetőből

P8 – A tábla képe induló a II/d tevékenység során végzett páros gyakorlat tapasztalatainak feldolgozásához (A variáció)

Tanulói segédletek

D1 – Szóképek (sajtófotó, vándorkiállítás, világ, múzeum, néprajz, díj)

Attól függően, hogy melyik megoldást választjuk, a hat kártyából egy vagy a csoportok számának megfelelően, több sorozatra van szükségünk.

D2 – A Néprajzi Múzeum történetének rövid ismertetője

A szövegből egy példányra van szükség.

D3 – A World Press Photo kiállítás történetének rövid ismertetője

A szövegből egy példányra van szükség.

D4 – Képsorozat korábbi kiállítások képeiből

Annyi képsorozatra van szükség, ahány csoport dolgozik az osztályban. A képeket felhasználás előtt ki kell vágni.

D5 – Vélemények, gondolatok a D4 melléklet képeiről

Annyi sorozatra van szükség a véleményekből, ahány csoport dolgozik az osztályban. A lapokat a felhasználás előtt részekre kell vágni.

D6 – Részletek a kiállítással kapcsolatban megjelent kritikákból

A szövegrészleteket attól függő mennyiségben kell előállítanunk, hogy melyik munkaformát választjuk: a párosat vagy a kis csoportosat.

Csoportmunka esetében az a jó, ha minden csoport minden szövegből kap egy példányt. Páros munka esetén csak az a fontos, hogy mindegyik szöveggel foglalkozzon valaki.

D7 – Képek és fotósok (csoportos feladatlap)

A feladatlapra akkor van szükség, ha e tevékenység esetében a B változatot választjuk. A lapot ekkor annyi példányban kell sokszorosítani, ahány csoport dolgozik az osztályban.

D8 – World Press Photo (egyéni feladatlap a múzeumban történő információgyűjtéshez)

Ha sikerül eljutni a múzeumba, a lapból annyi példányt kell készíteni, ahány tanuló van.

D9 – A fotós felelőssége (véleménykártyák)

Minden álláspontból egy-egy példányra van szükség – jó, ha ezek a mondatokat fel tudjuk nagyítani.